

แผนสุขภาพชุมชน

พ.ศ.2565

กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

ตามประกาศประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ลงวันที่ 13 กันยายน 2561 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น แบบมีส่วนร่วมของบุคคลในพื้นที่ได้ เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์จะเป็นประโยชน์และก่อให้เกิดการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากกองทุนสามารถสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิ ให้กับประชาชนได้หลากหลายวิธี ทั้งที่บ้าน ชุมชน หรือหน่วยบริการ

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ เป็นไปอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ คณะกรรมการกองทุนจึงได้จัดทำแผนสุขภาพชุมชนประจำปี 2565 ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ต่อไป

กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์

26 พฤศจิกายน 2564

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
คำนำ		
สารบัญ		
บทที่ 1	บทนำ	1-2
	1. ความหมายของแผนสุขภาพ	1
	2. หลักการของแผน	1
	3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	2
	4. ขั้นตอนในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	2
บทที่ 2	วิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3-4
	1. วิสัยทัศน์	3
	2. เงินกองทุนหลักประกันสุขภาพ	3
	3. กลุ่มเป้าหมาย	4
บทที่ 3	ข้อมูลทั่วไป	7-14
	ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	7
บทที่ 4	แผนการเงินประจำปีงบประมาณ 2565	15
	แผนการเงินประจำปีงบประมาณ 2565	15
บทที่ 5	โครงการตามแผนการเงินประจำปีงบประมาณ 2565	16-17
บทที่ 6	การติดตามและประเมินผล	18-19
	การติดตามและประเมินผล	19

บทที่ 1

บทนำ

เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านพฤติกรรมของบุคคลที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายๆ ด้านที่ผสมผสานกัน อันได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลที่มาจากพันธุกรรม เจตคติ ความรู้ และความเข้าใจ ปัจจัยด้านครอบครัว ชุมชน สังคม ที่มีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งการแก้ไขจะต้องใช้กลวิธีการดำเนินงานในหลายวิธี และใช้ระยะเวลาการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน และบุคคลที่เป็นเจ้าของสุขภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนบรรลุมิติประสงค์ จึงต้องมีระบบการจัดทำข้อมูล และแผนงานที่ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและกำหนดทิศทางการทำงานในการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยบริการ ประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนงานดังกล่าวอาจใช้เครื่องมือ เช่น แผนสุขภาพชุมชน แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ เป็นต้น โดยในระยะแรกอาจเลือกใช้แผนสุขภาพชุมชน และในระยะต่อไปมีการพัฒนาขึ้น โดยนำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการกองทุน เพื่อพัฒนาให้เกิดสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

1. ความหมายของแผนสุขภาพชุมชน

แผนสุขภาพชุมชน เป็น แผนงานด้านสุขภาพของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมค้นหา ร่วมเรียนรู้ ร่วมกำหนดทิศทาง ร่วมจัดกิจกรรมการพัฒนา และร่วมรับผลประโยชน์ โดยเริ่มจากการคัดเลือกแกนนำ การทบทวนงานในอดีต กำหนดอนาคต การสำรวจข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดปัญหา และการประเมินศักยภาพชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดการทบทวนตนเอง โดยคำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามศักยภาพของชุมชน กระตุ้นประชาชนให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ตลอดจนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมด้านสุขภาพ และร่วมติดตามประเมินผล โดยสามารถขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกได้

2. หลักการของแผน

- 2.1 ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลาง และประชาชนเป็นเจ้าของ
- 2.2 รวมพลังทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อการอยู่เย็นเป็นสุข ตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 บูรณาการกระบวนการจัดทำแผนและงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม
- 2.4 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

3. **วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์**
  - 3.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการสาธารณสุขทั้ง 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
  - 3.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
4. **ขั้นตอนในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์**
  - 4.1 จัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่าย สร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่
  - 4.2 ประชุมคณะกรรมการฯ จัดเวทีประชาคม รับฟังความคิดเห็นของประชาชน หน่วยงาน
  - 4.3 องค์กรทุกภาคส่วนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการพัฒนาที่แท้จริง
  - 4.4 วิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา ความต้องการพัฒนา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
  - 4.5 นำข้อมูลที่ได้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อจัดทำเป็นแผนสุขภาพชุมชน และประกาศใช้ต่อไป

บทที่ 2

วิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ คือ

“ระบบบริการสุขภาพทั่วถึง ประชาชนสุขภาพดี ชุมชนเข้มแข็ง กองทุนยั่งยืน”

2. เงินกองทุนหลักประกันสุขภาพ ให้ใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมเป็นค่าใช้จ่ายตามแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม ที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ มีการสนับสนุน 5 ประเภท ดังนี้

- 2.1 เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ หรือสถานบริการ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก ที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต เพื่อให้กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง และกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2.2 เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชน หรือหน่วยงานอื่น ในพื้นที่ ได้ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ให้แก่สมาชิกหรือประชาชนในพื้นที่ และกรณีมีความจำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ให้สนับสนุนได้ในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาทต่อโครงการ และครุภัณฑ์ ที่จัดหาได้ ให้อยู่ในความปลอดภัยและบำรุงรักษาของกลุ่มหรือองค์กรประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ที่ได้รับการสนับสนุนนั้นๆ
- 2.3 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือศูนย์ที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาและดูแลเด็กเล็กในชุมชน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือศูนย์ที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาและดูแลเด็กเล็กในชุมชน หรือการพัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหรือคนพิการในชุมชน
- 2.4 เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินรายรับของกองทุนหลักประกันสุขภาพ กรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเพื่อจัดหาครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ให้สนับสนุนได้ในวงเงินตามความจำเป็น และครุภัณฑ์ที่จัดหาได้ให้เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.5 กรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติในพื้นที่ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขได้ตามความจำเป็นเหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ได้

3. กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)
- 3.1 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- 3.1.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.1.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.1.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพก่อนคลอดและหลังคลอด
- 3.1.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.1.5 การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- 3.1.6 การคัดกรองและดูแลรักษามะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม
- 3.1.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 3.1.8 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 3.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 3.2.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.2.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.2.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.2.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.2.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญา และอารมณ์
- 3.2.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
- 3.2.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 3.2.8 อื่นๆ (ระบุ).....
- 3.3 กลุ่มเด็กวัยรุ่นและเยาวชน
- กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มเด็กวัยรุ่นและเยาวชน
- 3.3.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.3.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.3.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.3.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.3.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและ อารมณ์
- 3.3.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
- 3.3.7 การป้องกันและลดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์/การตั้งครรภ์ไม่พร้อม
- 3.3.8 การป้องกันและลดปัญหาด้านสารเสพติด/ยาสูบ/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 3.3.9 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.4 กลุ่มวัยทำงาน

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มวัยทำงาน

- 3.4.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.4.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.4.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.4.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.4.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
- 3.4.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
- 3.4.7 การป้องกันและลดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์/การตั้งครรภ์ไม่พร้อม
- 3.4.8 การป้องกันและลดปัญหาด้านสารเสพติด/ยาสูบ/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 3.4.9 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.5 กลุ่มผู้สูงอายุ

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มผู้สูงอายุ

- 3.5.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.5.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.5.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.5.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.5.5 การส่งเสริมพัฒนาทักษะทางกายและใจ
- 3.5.6 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะซึมเศร้า
- 3.5.7 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะข้อเข่าเสื่อม
- 3.5.8 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.6 กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

- 3.6.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ \
- 3.6.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.6.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.6.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.6.5 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง
- 3.6.6 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจ
- 3.6.7 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
- 3.6.8 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง
- 3.6.9 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.7 กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ

- 3.7.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.7.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.7.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.7.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.7.5 การส่งเสริมพัฒนาทักษะทางกายและใจ
- 3.7.6 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะซึมเศร้า
- 3.7.7 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะข้อเข่าเสื่อม
- 3.7.8 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.8 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

- 3.8.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 3.8.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 3.8.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
- 3.8.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 3.8.5 การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- 3.8.6 อื่นๆ (ระบุ) .....

3.9 สำหรับการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ

กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลักสำหรับการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ

- 3.9.1 อื่นๆ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 3

ข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลบ้านโพธิ์ เป็นตำบลเก่าแก่ มาประมาณ 250 ปีเศษ ตั้งขึ้นเมื่อปี 2457 ในอดีตเป็นตำบลหน้าด่าน ก่อนเข้าสู่เมืองโคราช สมัยนั้นจะมีการค้าต่างเมือง มีสินค้าต่างๆ ข้ามห้วยบริบูรณ์ ตรงทำน้ำท่าตลาด (บ้านวังหิน) และนอกจากนั้นยังมีโบราณสถานที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาชมประจำคือ ปราสาทหินพนมวัน และเนินอรพิม ตั้งอยู่บ้านมะค่า หมู่ที่ 6

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์

ปัจจุบันเป็นเทศบาลขนาดกลาง ณ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ตั้งอยู่ที่ 432 หมู่ 6 ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยประมาณ 27,725 ไร่ หรือ 44.36 ตารางกิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 20 กิโลเมตร

1.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของเทศบาลมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยประมาณ 35 % พื้นที่สำหรับการเกษตร 60 % พื้นที่ส่วนอื่น 5 % มี 3 ฤดูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว)

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บ้างครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง 35 – 39.9 องศาเซลเซียส ร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ 40 องศาเซลเซียส ขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม แต่อาจเกิด“ฝนทิ้งช่วง” ซึ่งอาจนานประมาณ 1 – 2 สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว 1 - 2 สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาวอุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ 15 องศาเซลเซียส

1.4 ลักษณะของดิน

ทรัพยากรดิน เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก หรืออาชีพด้านเกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันได้ลดความสำคัญลงไปมาก เนื่องจากมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของธุรกิจ การค้า การลงทุน การบริการและพาณิชยกรรมอย่างต่อเนื่อง

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค จำนวน 5 แห่ง แหล่งน้ำทั้ง 5 แห่งเคยเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเทศบาลได้ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างขึ้นใหม่เพื่อเพียงพอกับการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ดังนี้

ลำห้วย	-	แห่ง	สระน้ำ	3	แห่ง
หนองน้ำ	-	แห่ง	บ่อน้ำตื้น	-	แห่ง
ลำคลอง	1	แห่ง	บ่อบาดาล	-	แห่ง
บึง	-	แห่ง	อ่างเก็บน้ำ	-	แห่ง
แม่น้ำ	-	แห่ง	ฝาย	2	แห่ง
อื่นๆ (ระบุ)	-	แห่ง	เหมือง	-	แห่ง

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้ แต่มีต้นไม้ที่ชาวบ้านปลูกลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ

2. ด้านการเมืองการปกครอง

เทศบาลได้จัดตั้งชุมชนในเขตเทศบาล มีทั้งหมด 21 ชุมชน แต่ละชุมชนมีกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชน 9 คน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ในปี พ.ศ. 2555 ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี 5,454 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 6,567 คน คิดเป็นร้อยละ 83.05 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล 5,454 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 6,567 คน คิดเป็นร้อยละ 83.05 ปัญหาคือการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูง มีจุดที่น่าสังเกตคือ มีการย้ายเข้าย้ายออกช่วงที่จะมีการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา นายกเทศมนตรี โดยเฉพาะ การคัดเลือกผู้ใหญ่บ้าน การแก้ไขปัญหาของเทศบาล คือ ขอความร่วมมือผู้นำ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ระมัดระวัง สอดส่องพฤติกรรมและให้รายงานอำเภอทราบ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เกี่ยวกับข้อกำหนดของการเลือกตั้งที่กระทำได้และทำไม่ได้ให้ประชาชนได้รับทราบ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเทศบาลก็ได้พยายามแก้ไข โดยเรื่องจากการประชุมประชาคมท้องถิ่นทุกชุมชนในเขตเทศบาล ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จากผลการประชุมทุกครั้งที่เทศบาลจัดขึ้น มีประชาชนสนใจเข้าร่วมประชุมรวมทั้งแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ส่งผลให้เทศบาลดำเนินงานตามความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับและมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล นอกจากนี้ เทศบาลได้จัดโครงการอบรมศึกษา คูงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล และกรรมการชุมชน โครงการอื่นๆ สำหรับประชาชนอีกหลายโครงการ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนาเทศบาลให้เจริญเท่าเทียมกับเทศบาลอื่นๆ และเทศบาลมีโครงการจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โครงการบางโครงการต้องระงับไว้เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ มีอัตรากำลังพนักงานเทศบาลจำกัด ไม่เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านบริการ โดยเทศบาลแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

2.1 เขตการปกครอง

ลักษณะทั่วไป

ตำบลบ้านโพธิ์เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตั้งมาประมาณ 250 ปีเศษ ในอดีตเป็นตำบลหน้าด่านก่อนเข้าสู่เมืองโคราช สมัยนั้นจะมีการค้าต่างเมือง มีสินค้าต่างๆข้ามห้วยบริบูรณ์ตรง ทำน้ำท่าตลาด (บ้านวังหิน) และนอกจากนั้นยังมีโบราณสถานที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาชมประจำ คือ ปราสาทหินพนมวัน และเนินอรพิม ตั้งอยู่บ้านมะค่า หมู่ที่ 6

ปัจจุบันตำบลบ้านโพธิ์มีหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่บ้าน มี นายรุ่งเพชร จึงโพธิ์ เป็นกำนันตำบลบ้านโพธิ์ และมีนายชัยศิริ ศิริรุ่งสกุลวงศ์ เป็นนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโพธิ์ ตำบลบ้านโพธิ์เป็นตำบล 1 ใน 24 ตำบลของอำเภอเมืองนครราชสีมา อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองนครราชสีมาห่างจากตัวอำเภอโดยทางรถยนต์ เป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร

ทำเลที่ตั้ง

ตำบลบ้านโพธิ์เป็น 1 ใน 24 ตำบลในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกันทั้งสี่ด้านใกล้เคียง 4 ส่วน ดังนี้

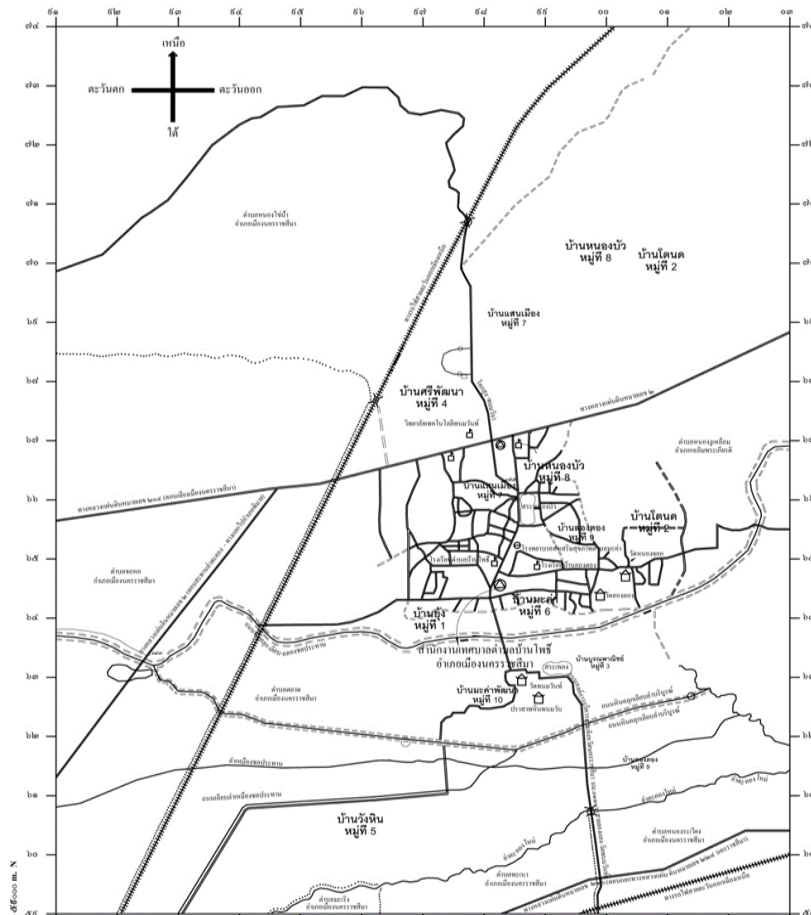
ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลหนองระเวียง, ตำบลพะเนา, ตำบลมะเร็ง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลหนองงูเห่า อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลตลาด อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

แผนที่ เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

หมายเหตุ: มาตรฐาน 1:50000

เขตปกครอง เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์มีเขตการปกครองแบ่ง เป็น 10 หมู่บ้าน

หมู่ที่	บ้าน	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	ยู้ง	นายมนัส ไชโพธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน
2	โตนด	นายไพรวรรณ อินไกร	ผู้ใหญ่บ้าน
3	บูรณะพาณิชย์	นายปราจิต ของโพธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน
4	ศรีพัฒนา	นายเฉลิมพล เรืองสนาม	ผู้ใหญ่บ้าน
5	วังหิน	นายสมชาย ปานปรีชา	ผู้ใหญ่บ้าน
6	มะค่า	นายชัยรัตน์ไชย ไบโพธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน
7	แสนเมือง	นายรุ่งเพชร จิงโพธิ์	กำนันตำบลบ้านโพธิ์
8	หนองบัว	นายสำเริง ชวนโพธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน
9	ลองตอง	นายมนตรี คงเพชร	ผู้ใหญ่บ้าน
10	มะค่าพัฒนา	นายสิทธิโชค พรหมจรรย์	ผู้ใหญ่บ้าน

3. ประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร ตำบลบ้านโพธิ์

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	2564		
		ชาย	หญิง	รวม
1	ยู้ง	364	405	769
2	โตนด	488	488	776
3	บูรณะพาณิชย์	334	353	687
4	ศรีพัฒนา	634	696	1,330
5	วังหิน	254	270	524
6	มะค่า	392	430	822
7	แสนเมือง	658	699	1,357
8	หนองบัว	865	918	1,783
9	ลองตอง	495	555	1,050
10	มะค่าพัฒนา	500	585	1,085
รวมทั้งสิ้น		4,875	5,240	10,383

หมายเหตุ: ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ณ เดือน กรกฎาคม 2564

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครัวเรือน ตำบลบ้านโพธิ์

หมู่ที่	บ้าน	2564
1	ยู้ง	268
2	โตนด	314
3	บูรณพาณิชย์	191
4	ศรีพัฒนา	1,066
5	วังหิน	175
6	มะค่า	354
7	แสนเมือง	627
8	หนองบัว	745
9	ลองตอง	373
10	มะค่าพัฒนา	409
รวม		4,522

4. สภาพทางสังคม

สภาพทางสังคม ด้านจำนวนครัวเรือนของหมู่บ้านในเขตตำบลบ้านโพธิ์ มีการขยายตัวอย่างช้าๆ ยกเว้น หมู่ที่ 8 บ้านหนองบัว ที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากบ้านหนองบัวมีอาณาเขตใกล้กับถนน มีสภาพความเจริญเติบโตของเมืองนครราชสีมาไหลเข้ามาทำให้มีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น

4.1 การศาสนา ประชาชนในตำบลบ้านโพธิ์ จะนับถือศาสนาพุทธมากกว่าร้อยละ 99 นอกจากนั้นนับถือศาสนาอื่นๆ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ มีวัด 5 วัด คือ

1. วัดพนมวัน	ตั้งอยู่ที่ บ้านมะค่า	หมู่ที่ 6
2. วัดหนองจอก	ตั้งอยู่ที่ บ้านโตนด	หมู่ที่ 2
3. วัดลองตอง	ตั้งอยู่ที่ บ้านบูรณพาณิชย์	หมู่ที่ 3
4. วัดหนองบัว	ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองบัว	หมู่ที่ 8
5. วัดป่าสภาพธรรมรังษี	ตั้งอยู่ที่ บ้านศรีพัฒนา	หมู่ที่ 4

4.2 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

จังหวัดนครราชสีมามีภาษาไทยโคราชเป็นภาษาท้องถิ่นที่ดั้งเดิม ที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของชาวโคราช มีสำเนียงการพูดที่แตกต่างจากภาษาภาคกลางและไม่เหมือนกับภาษาอีสาน ผู้พูดภาษาโคราชจึงมีอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสำเนียงภาษาโคราชในแต่ละอำเภอยังมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเพลงโคราชซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมของชาวเมือง และมีการละเล่นปรากฏให้เห็นในบริเวณใกล้อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี

ในเขตเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ มีโบราณสถานที่สำคัญ คือ ปราสาทหินพนมวัน ซึ่งเป็นโบราณสถานสมัยขอมสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 16 - 17

4.3 การสาธารณสุข

ตำบลบ้านโพธิ์ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า ตั้งอยู่ที่ บ้านมะค่า หมู่ที่ 6

4.4 การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

1. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
2. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
3. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
4. ตั้งโครงการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
5. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไว้ที่พึง
6. ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ เทศบาลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน

5.2 การประปา

เทศบาลได้ดำเนินการขยายประปาภูมิภาคทั้งตำบลและเทศบาลมีกิจการประปาเป็นของเทศบาลเองด้วย สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ปัญหา คือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากเป็นท่อประปาเก่าเกิดการตกตะกอนของน้ำ และแหล่งน้ำดิบเป็นบ่อปิดในช่วงฤดูแห้งน้ำขาดการหมุนเวียนทำให้น้ำไม่สะอาดเท่าที่ควร

5.3 การสื่อสารและโทรคมนาคม

- ❖ มีศูนย์ไปรษณีย์นครราชสีมา จำนวน 1 แห่ง
- ❖ ตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 30 ตู้

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ประชากรในเขตเทศบาล ร้อยละ 70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตร ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว หอม มันสำปะหลัง อ้อย ดังนี้

- ❖ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- ❖ อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 2 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- ❖ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 24 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- ❖ อาชีพค้าขาย ร้อยละ 4 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

6.2 การบริการ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- ❖ ธนาคาร - แห่ง
- ❖ สถานที่บริการน้ำมัน 11 แห่ง
- ❖ สถานประกอบการ 16 แห่ง
- ❖ ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า - แห่ง
- ❖ ร้านค้าต่างๆ 272 แห่ง
- ❖ ตลาดสด - แห่ง
- ❖ โรงฆ่าสัตว์ - แห่ง

ในเขตเทศบาลมีแหล่งท่องเที่ยว มีโบราณสถานที่น่าสนใจนักท่องเที่ยวเข้ามาชมประจำ คือ ปราสาทหินพนมวัน และเนินอรพิม ตั้งอยู่บ้านมะค่า หมู่ที่ ๖

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

- ❖ ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98
- ❖ วัด 4 แห่ง
- ❖ สำนักสงฆ์ - แห่ง
- ❖ ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2
- ❖ สำนักคริสต์ - แห่ง

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่

1. ประเพณีทำบุญส่งท้ายสงกรานต์ ของแต่ละหมู่บ้าน
2. ประเพณีเลี้ยงศาลดาปู่ประจำหมู่บ้าน (ตรงกับวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี)
  - ❖ ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประมาณเดือน มกราคม
  - ❖ ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือน เมษายน
  - ❖ ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
  - ❖ ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ตีมีด การทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือน และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ 90 % พูดภาษาโคราช

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตเทศบาลได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ เครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากลำคลองชลประทาน ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อย ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ และบางแห่งเค็ม ไม่สามารถใช้ดื่มและอุปโภคได้

8.2 ป่าไม้ ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้

8.3 ภูเขา ในเขตเทศบาลไม่มีภูเขา

8.4 **คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ** ในพื้นที่ของเทศบาลส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูกที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ ปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลคือ ปัญหาด้านขยะ เมื่อชุมชนแออัดขยะก็มากขึ้น การแก้ไขปัญหาเทศบาลได้จัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน เช่น โครงการจัดหาถังขยะรองรับขยะให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ โครงการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ ในพื้นที่ของตนเองและที่สาธารณะรวมทั้งปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของเมืองให้ร่มรื่นสวยงามให้เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ฯลฯ

ส่วนที่ 4

แผนการเงินประจำปีงบประมาณ 2565

แผนการเงินประจำปีงบประมาณ 2565 กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์

1. เงินคงเหลือยกมา	จำนวน	1,433,042.83	บาท
2. เงินโอนจาก สปสช.	จำนวน	392,445	บาท
3. เงินสมทบจาก อปท.	จำนวน	300,000	บาท
4. รายได้อื่นๆ	จำนวน	-	บาท
รวมเงิน	จำนวน	1,433,042.83	บาท

10 (1)	10 (2)	10 (3)	10 (4)	10 (5)	รวมเงิน
907,390	169,580	285,900	70,172.83	-	1,433,042.83

ส่วนที่ 5

แผนงาน / กิจกรรม โครงการ

โครงการตามแผนการเงินประจำปี 2565 กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์

10 (1)

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
1	โครงการฯ 8 ขนาน สัปดาห์ NCD	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	31,600
2	โครงการรณรงค์เฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ และคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยอัลตราซาวด์	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	32,850
3	โครงการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	54,450
4	โครงการเฝ้าระวังป้องกันสตรีจากมะเร็งเต้านม และปากมดลูก ปี 2565	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	32,850
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแกนนำคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารปลอดภัย	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	33,590
6	โครงการรณรงค์ป้องกันและคัดกรองโรคฉี่หนู โรค	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะค่า	62,050
	โครงการรณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น	เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	55,100
7	โครงการป้องกันโรคไข้เลือดออก	เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	137,000
8	โครงการคัดกรองผู้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid - 19) เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	467,900

10 (2)

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
1	โครงการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน	ชมรมแอโรบิกตำบลบ้านโพธิ์	17,200.00
2	โครงการลดความเสี่ยงและห่างไกลจากการประกอบอาชีพ	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านโพธิ์	33,200.00
3	โครงการโรงเรียนบ้านมะค่า ร่วมใจเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ในโรงเรียน	โรงเรียนบ้านมะค่า	11,810.00
4	โครงการส่งเสริมการจัดการขยะในโรงเรียนอย่างถูกวิธี และถูกสุขลักษณะเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม	โรงเรียนบ้านมะค่า	19,510.00
5	การใช้ยาแผนปัจจุบัน ยาสมุนไพรและการจัดเก็บยา	โรงเรียนบ้านลองทอง	17,050.00

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
6	โครงการลดอุบัติเหตุบนท้องถนนคนบ้านโพธิ์	โรงเรียนตำบลบ้านโพธิ์	18,210.00
7	โครงการมหัศจรรย์ 1000 วัน แรกแห่งชีวิต	ชมรม อสม.	52,600.00

10 (3)

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
1	โครงการคัดกรองเด็กปฐมวัย ตามมาตรการเปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพนมวัน เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพนมวัน	90,650.00
2	โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ	ศูนย์พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุและผู้พิการตำบลบ้านโพธิ์	117,500.00
3	โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและคนพิการ	ศูนย์พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุและผู้พิการตำบลบ้านโพธิ์	77,750.00

10 (4)

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
1	โครงการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	กองทุนหลักประกันสุขภาพฯ	70,172.83

บทที่ 6

การติดตามประเมินผล

การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ จะประสบความสำเร็จหรือสามารถเผยแพร่ผลงานต่อประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและหรือมีองค์กรภายนอกมาประเมิน กองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีติดตามและประเมินผลตามแบบที่ สปสข. จึงกำหนด โดยมีแนวทางการประเมินผล 2 รูปแบบ ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนและทีมประเมินจากหน่วยงานต่างๆ ไว้ยึดถือรูปแบบการประเมินนี้ไว้เป็นขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1. การติดตามประเมินผล

การติดตามผล คือ การตรวจสอบงานที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติ ด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ว่าได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอน/กิจกรรมที่กำหนดไว้หรือไม่ การใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงใด อยู่ภายใต้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้หรือไม่

การประเมินผล คือ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ได้จากการติดตามผลระยะหนึ่งเพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่

5.1 วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง

1. ความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่ทำไปแล้วนั้นได้ผลมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
2. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน เช่น ปัญหาทางการเงิน (การเบิกจ่ายล่าช้า) ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาทางด้านเทคนิค และปัญหาอื่น ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดไว้
3. ผลที่ได้รับจากโครงการมีอะไรบ้าง มีปัญหา รวมทั้งข้อดีต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางสำหรับจัดทำโครงการต่อไป
4. ทบทวนถึงผลสำเร็จของโครงการและผลกระทบต่างๆ ของโครงการเพื่อใช้เป็น พื้นฐานการวางแผนโครงการในอนาคต

5.2 วิธีการติดตามและประเมินผล

การติดตามผล กองทุนสุขภาพตำบลบ้านโพธิ์ กำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานกองทุนสุขภาพตำบล โดยดำเนินการติดตามและประเมินผลเป็นรายไตรมาส เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกองทุนสุขภาพตำบลว่าได้มีการนำยุทธศาสตร์ไปเป็นแนวทางในการดำเนินการหรือไม่ และได้ดำเนินการตามกิจกรรมและเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ใช้งบประมาณเท่าใด ผลการดำเนินงานแล้วเสร็จหรือกำลัง

ดำเนินการ ยังไม่ได้ดำเนินการ หรืออื่นๆ แล้วสรุปผลภาพรวมว่าได้ดำเนินการเป็นสัดส่วนเท่าใด ตามที่ตั้งไว้ในแผนงานกองทุนสุขภาพตำบล

รูปแบบการติดตามผล กองทุนสุขภาพตำบลบ้านโพธิ์ ได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็น แนวทางในการติดตามผล การดำเนินงาน โดยใช้รูปแบบตามสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

แบบประเมินการบริหารจัดการกองทุน

เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการของคณะกรรมการเพื่อให้กองทุนประเมินตนเองและ ผู้เกี่ยวข้องประเมินกองทุน ซึ่งจะช่วยตรวจสอบการดำเนินงานว่ามีความครบถ้วน ถูกต้อง และควรจะพัฒนางาน ด้านใดบ้าง โดยกำหนดเกณฑ์ประเมินไว้ 3 หมวด คือ การบริหารจัดการกองทุน (30 คะแนน) การมีส่วนร่วม (30 คะแนน) และผลลัพธ์การดำเนินงาน (40 คะแนน) รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน ทั้งนี้ได้แบ่งระดับการประเมินเป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับ A+ 90 – 100	คะแนน	เป็นกองทุนที่มีศักยภาพสูง
ระดับ A 70 – 89	คะแนน	เป็นกองทุนที่มีศักยภาพดี
ระดับ B 50 – 69	คะแนน	เป็นกองทุนที่มีศักยภาพปานกลาง
ระดับ C น้อยกว่า 0-49	คะแนน	เป็นกองทุนที่ยังขาดความพร้อมต้องเร่งพัฒนา